

Justerat 2018-03-01**Åsa Lindhagen (MP) och Andréa Ström (M)****§ 18****Ungdomar med kriminellt beteende och missbruksproblem
– tillämpning av LVU****Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning**

Dnr 3.4.1-352/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas rapport
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till berörda stadsdelsnämnder och stadsledningskontoret

Särskilt uttalande

Vice ordförande Andrea Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande.

I ärendet framgår det att ungdomar vid stadsdelsförvaltningarna i innerstaden placerats på institution i ett tidigare skede än ungdomar vid stadsdelsförvaltningarna i ytterstaden. Vid framför allt Rinkeby- Kista erbjöds ungdomarna vård i öppna former under längre tid. Det är allvarligt för både ungdomarna och för omgivningen att grovt kriminella unga lämnas vind för våg i vissa stadsdelar men inte i andra.

Vidare kan det konstateras att Stadsdelsförvaltningarna i ytterstaden hanterar avsevärt större volymer av allvarliga beteendeproblem hos ungdomar än vad stadsdelsförvaltningarna i innerstaden gör. Med tanke på de allvarliga beteendeproblemen i ytterstaden är ett tänkbart scenario, som även rapporten lyfter, att beteendet har normaliserats och tröskeln har därmed blivit högre för att omhänderta unga. Detta är givetvis ytterst oroväckande utifrån ett rätts- och likhetsperspektiv. Vård enligt LVU i form av placering i ett familjehem eller på ett särskilt boende bör tillämpas i fler fall då ungdomar är i riskzonen för att hamna i kriminalitet oavsett om du bor i Rinkeby eller på Kungsholmen. Möjligheter att

använda platser på låsta så kallade SiS-boenden måste också öka och placering måste ske avsevärt snabbare än vad som ofta görs idag.

Vi har en segregerad stad där arbetslösheten och andelen som uppbär ekonomiskt stöd är högre i delar av i ytterstaden. Att dessutom barn bedöms olika beroende på om de bor i innerstaden eller ytterstaden kan aldrig accepteras.

Majoritetens höga svansföring om att skapa en jämlik stad håller inte längre. Det måste till resurser och arbetssätt som säkerställer att alla unga får en likvärdig och rättssäker behandling.

Särskilt uttalande

Ledamoten Frida Johansson Metso (L) lämnar följande särskilda uttalande.

Varje ung person i Stockholm har rätt att få en uppväxt med trygghet, omsorg, en bra skolgång och möjlighet att själv kunna forma sitt liv. Slutsatserna i granskningen är därför allvarliga. Granskningen pekar på att kriminellt beteende i ytterstadsdelarna blivit normaliserat och att socialtjänsten inte ingriper lika kraftfullt eller tidigt som i innerstaden. Det är oacceptabelt. Ungdomar har samma rätt till en bra uppväxt oavsett var de bor, och socialtjänsten ska bemöta alla medborgare lika.

Detta är framför allt förödande för de ungdomar som riskerar att dras in i en brottskarriär som i allvarligaste fall kan resultera i deras egen eller andras död, men som i vilket fall som helst innebär en mycket sämre start på livet. Men det påverkar också de lokalsamhällen som drabbas av den brottslighet som kriminella nätverk lyckas rekrytera till.

Granskningen ger också vid handen att socialtjänsten i ytterstadsdelarna i vissa fall ”gett upp” om den unge och begränsar sina insatser till en form av skademinimering. Detta anser vi inte vara acceptabelt. Samhället ska inte ge upp om en enda ung människa.

Granskningens resultat är så pass allvarliga att även de stadsdelsnämnder som inte varit föremål för granskningen måste ta till sig dem och undersöka hur förhållandena ser ut i deras egen verksamhet. Det gäller i synnerhet de övriga stadsdelsnämnderna i ytterstaden.

Rapporten beskriver att LVU-placeringar i hemmet är en åtgärd som tillämpats även när ungdomar varit indragna i gängbrottslighet. Liberalerna har sedan tidigare krävt att när en ung person blir föremål för LVU på grund av sitt eget beteende, ska LVU-placering i det egna hemmet tillämpas ytterst restriktivt. Den unge måste flyttas från en miljö som inte är bra.

Samtidigt är placeringar på SiS-institutioner problematiska i det att institutionerna heller inte utgör en optimal miljö för den unge, samtidigt som det finns en brist på bättre alternativ. Staden måste tillsammans med staten och andra kommuner utreda om det finns alternativa former av låsta boenden – i Statens institutionsstyrelses eller någon annans regi – som kan fungera bättre.

Den här utvecklingen går att vända, men det krävs att hela samhället tar sitt ansvar. Det måste finnas socialsekreterare som är erfarna och stannar kvar vid sina jobb. Samverkan mellan skolan och socialtjänsten måste fungera och föräldrarna involveras i sina barns skolgång. De skolor som behöver det mest måste ha de bästa lärarna, och lärare och rektorer måste ha ett mandat att upprätthålla studiero och kunskap och förebygga skolmisslyckanden. Det behövs en poliskår som har tillräckligt många poliser för att bekämpa brott och minimera vinsterna från en kriminell karriär. Och det krävs också att offentliga myndigheter handlar utifrån ett etos att samhället ska ha samma hopp om de unga – och medborgarna samma förväntningar på samhället – i alla delar av staden.

Ärendet

Kvalitetsgranskningen avser handläggningen av ungdomsärenden som gäller allvarligt missbruk, kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende vid stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Östermalm. I granskningen framkommer att ungdomarna vid stadsdelsförvaltningarna i ytterstaden blir föremål för vård enligt Lagen om Vård av Unga (LVU) i ett senare skede av ungdomens destruktiva utveckling än vid stadsdelsförvaltningarna i innerstaden. Utifrån likställighetsperspektivet och med hänsyn till ungdomarnas skyddsbehov är detta oroväckande. Styrkor som framkom i granskningen var att ungdomarna vid alla granskade stadsdelsförvaltningar gjordes delaktiga i hög grad samt att det överlag råde god ordning i dokumentationen beträffande utredningstider och relevanta dokument.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 12 december 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Vid protokollet

Maria Adell
Sekreterare